

దీనరక్షానిధి.

గ్రంథకర్త.
పాటిబండ్ల వెంకట్రామయ్యచౌదరి.

చీసరత్నానిధి.

పాటిగొట్టి నెంకటమయ్యశాస్త్రి.
విరచితము.

బెజవాడ స్వగాఙ్గు ముద్రాశాలయందు,
ముద్రింపబడి

గ్రంథకర్తచే మారళ్ళపాటి (నందిగామపోస్ట్,
కృష్ణాజిల్లా)యందు ప్రకటింపబడియె.

ముద్రాకూర్పు 1000 ప్రతులు.

౧౯౨౫

సర్వస్వామ్యము.

వెల. రు 0-4-0

చ. ౦ దా దా పు.

పాదము	పేరు	తండ్రి పేరు	గ్రామము
1-0-0	వాళి - డి హనుమయ్య గారు	వీరయ్య గారు	ఈశ్వరపాడు
2-0-0	వట్టికొండ నరసయ్య గారు	నాగయ్య గారు	డిటా
3-0-0	పాటికొండ మల్లయ్య గారు	కోటయ్య గారు	డిటా
5-0-0	అడుసుమ్మ శివారామయ్య గారు	నాగయ్య గారు	డిటా
2-0-0	పాటిబండ హనుమయ్య గారు	లక్ష్మయ్య గారు	డిటా
6-0-0	పాటిబండ రామయ్య గారు	పెదలక్ష్మయ్య గారు	డిటా
5-0-0	మాటిబండ పట్టయ్య గారు	కొండయ్య గారు	డిటా
5-0-0	పాటిబండ రామయ్య గారు	డిటా	డిటా
10-0-0	జవ్వాజీ వీరయ్య గారు	నరసయ్య గారు	ఇల్లూరు
5-0-0	మాటిబండ నాగయ్య గారు		చేబోలు
3-0-0	పెణిజీ కోదండం గారు		పొన్నపూరు

శ్రీ రాములు

ఈ దీనరక్షానిధి శతకముయొక్క శైలి మృదు మధురమై నాటి కఠినమై యొప్పుచున్నది. ఈ పద్యములకు మకుటముగా నున్న 'దీనరక్షానిధి' అను సంబోధనము సకల మతముల వారికి దైవ ధ్యానమునకు నుపయోగించునదియై సర్వమత సామరస్యమును వెల్లడించుచున్నది. ఇందలి భగవద్గుణకేవల నైసర్గిక వర్ణనములతో గూడి యుత్పంత మనోహరముగా నున్నది. కొన్ని కొన్ని పద్యముల యందలి భగవద్విలాస వర్ణనయు భక్తి చింతామణి నధికరించుచున్నది. ఇది యిక్కివికీ ప్రథమ కవిత్వమయినను నింతి మధురముగా చుండుటచే మున్ముందు నాంధ్ర భాషాయోష నలంకరించువారిలలో నీతడొక్కడగా నండివచ్చినని తలంచెదన.

ఇట్లు,

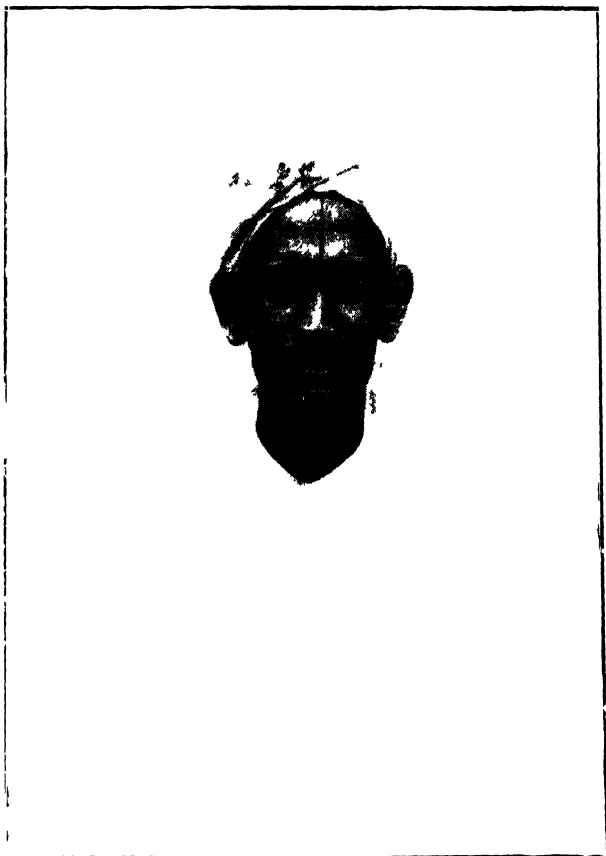
జంగా హనుమత్కవి, అశ్వనధాని.

ప్రీతి క.

ప్రకృతి స్వభావ జన్యముగు నీప్రపంచమున మిథ్యా
వృత్తి సంఘముగా గోచరించుచున్నవి. వాద్యవృత్తిలామను
కూడ నట్లే సుకృత పరేషమోకాని జ్ఞానజ్యోతి మరుంగుపడి
సదా నెలుంగుచుండును. ఆజ్యోతిని ప్రబుద్ధులంపజేసి సకల
పరిదీంతత్వమియు యోగి వాద్యంతి శర స్వండునై సుంక్ష్మ
రూపంబున వెలుంగుచుండు భగవంతుని యదాధి స్వరూప
నిష్ఠియమునకు భక్తి ముఖ్య నాధనము. తత్త్వికైక్తి ప్రతి ప్రధా
నాంగము. స్తుతికి గర్వపాతకన్న పద్మ సుత్యంతాన కూల
దాయకిమై సర్వజన సమాచరిణయంబు కాగలదని చెప్ప
నాహసించును. భగవత్ ప్రేమ ప్రాధాన్యమైన పవ్యము కలి
యనామర్థమను కూడ నిర్విఘ్నమైన చెప్పటతో కరిమం
గును. ఏలేన్మద్రణమునకు తోడు హాసన చందాదాకున్న
పరమప్రేమ గానచి శ్రీగురుగా ముగించి యుచ్చస స్వరా
జ్యునియ కార్యాలయము వారకస నా కృతిజ్ఞతాభి నందిన
ములు.

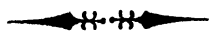
ది 22-11-24.

{ పట్టణంకి : 158 ధేయడు,
పాటాంగి వారికి బహుమియ్య.

ノ・オ・ノ・ノ・

తప్పొప్పుల పట్టిక.

క్ర.సం.	పద్యము	పాదము	తప్పు	బిచ్చ
1	5	2	టంచున మ	వంచును మహా
			నిజ నీయందమే	శాస్త్ర నీ కళలో
2	7	2	మిను	మొక
2	8	1	స్మంతై	స్మంతై
..	నీ(పం క్షితుదను)నక	
2	11	2	ఇంకొ	కొండి
..	11	..	లు (పం క్షితుధ్య) ల	
3	..	3	త్వ	త్వ)
3	12	1	య	య
.	..	4	మాత్ర	మీత్ర
3	13	3	సఖున్	సఖుల్
3	15	1	గర్భా	గర్భా
..	..	4	రుండ	రుండ
4	19	3	తో	హ
4	21	3	లత	లనలత
4	22	1	జన	జల
5	23	3	టైట	డైట
5	24	4	క్షింహక	తుంగా
5	26	2	శశిభా	సశిభా
6	29	1	నింప	రింప
6	32	1	దశ్యం	దృశ్యం
7	37	3	లిప్తి పం క్షితుదను)కిదీ	
7	38	3	వ (డైటో) న	
7	39	4	మన్నిటనున మిన్నటన	
7	39	1	రంగు	రంగ

8	41	3	కవి	కవి
8	43	4	నిర్మిత	నిర్మిత
8	45	2	తంతు	తంతు
8	46	1	గంధం	గంధం
9	48	2	శ్రీమద్రామాయణ	శ్రీమద్రామాయణ
9	50	3	ప్రతి	ప్రతి
9	51	4	పుష్పం	పుష్పం
9	52	1	త్రయ	త్రయ
10	55	2	యిచ్చ	యిచ్చ
10	58	1	శుక్తి	శుక్తి
10	59	2	గిట్	గిట్
10	61	2	దపు	దపు
11	61	2	కాథ	కాథ
11	61	1	సుగా	సుగా
11	62	3	యావా	యావా
12	67	3	విశే	విశే
12	67	4	నల్ల	నల్ల
13	71	2	దవ్య	దవ్య
13	72	4	పాల్	పాల్
14	82	4	జెప్పి	జెప్పి
15	85	2	పక్క	పక్క
15	85	3	పునా	పునా
15	86	1	దశ్య	దశ్య
		2	వితి	వితి
		2	ప్రిన్	ప్రిన్
		3	దాపు	దాపు
		2	లక్ష్మి	లక్ష్మి
		4	కావి	కావి
		4	పన్నా !	పన్నా !

10	88	2	నంబ	నంద
16	89	4	దగు	దఘ
16	90	3	చ్చణ	చ్చణ
16	92	2	ణినిజాల	మున్వాల
16	92	1	దొన్వొకి	నేయొకటె
16	93	8	చుంటి	చుంటి
16	93	4	దురు	దరు
17	95	2	సదా	సరాదా
17	97	3	గని	గని
17	97	1	మితి	పతి
17	98	3	డింగు	డించు
17	98	1	బండి	బండి
17	98	3	సృష్టి	దృష్టి
17	98	4	దాని	జాని
18	103	2	నాశ్య	నాశ్య

సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మణే నమః.

దీ న ర ఙ్గా ని ధి .

స మ స్సు .

కా ఓ కారుణ్యపయోనిధీ! భవహారా! యోధ క్త చింతామణీ!
యోకల్పాగమవేద్య! పుణ్యపురుష! యోసాధుమందార! ఊ
త్తాకారా! త్రిజగ త్సలీకృత శుభాంశా! సచ్చిదానందమూ
ర్తి! కాలజ్ఞ! వినోదభేలన! నమస్తే! దీనరక్షానిధీ!

1

మ! నిహంకారమ; నిర్వికారమ! జగన్నిర్మాణ కార్యక్రమ!
మదా! నిత్య! నిరీమా! నిర్మలకళా! పాపప్రణాశకరా!
నిరతానంద సైకమగ్నమనసా! నీరంద్రభావోదయా!
స్థిరసంకల్ప! గుగుప్రబోధక! నమస్తే! దీనరక్షానిధీ!

2

కా లీలామానుషవిగ్రహ! శుభికరా! లేఖామరేకస్తుతా!
కాలాతీత! మనీంద్రమానస విహంగా! లిశ్యసంరక్షకా!
కేళీలాల! సుధీగనాచ్చితసమంఘీ! యవ్యయాత్మా! కృపా
వీ! లాఙ్ఘోపకృతీ. పరాత్పర! నమస్తే! దీనరక్షానిధీ!

3

భగవ దుపకృతి.

కా నీలీలాత్మిక మీప్రపంచమగుటక నీకేలినూత్రంబుచే
పాలింపక బడుచుంటు సృష్టిగల యా వస్తూత్కరింబందు నై
జాలంకారముగావినీకు లిముడుంగానెట్లు విద్యుత్తరం
గాగుల్ నాయువు నంశణంగుగతి చప్పా! దీనరక్షానిధీ!

4

భగవత్తర్కము.

కా నీలొండు ప్రపంచ జాలమనుచుక నీవే సమస్తప్రపంచ

చాలాచింపగ జీవులన్యమనుచుకా హాళిక విలరక్కుంబులక
దేలుక నృప్తి సమస్తమిందుగతి కదే? దీనకథానిధి!

5

కా|| నిన్నుక నిర్గుణుడంచ నెంచెదము కానీ నిర్గుణుండైనచో
మిన్నుకమున్నగు పంచభూతములు నమ్మేర్మంద రాద్రీంద్రమల్
చిన్నెల్ వన్నెలె సంగు ప్రాణులును నీలిలాస ముచ్చురమె
ట్లన్నా! యందునునిందునక గలవుకాదా? దీనకథానిధి!

6

కా|| సాక్షిభూతుడవై సమస్త జగముల్ సమ్యక్కృపక జూచి సం
రక్షక సేయుచువంట, భేదమినుమాత్రంచేసి భేదంట, నీ
కుక్షిన్నిల్విన ప్రాణికోటులనె పెక్కుల్ నైజభేదాలఁ బ్ర
త్యక్షంబయ్యెడు హేతువుక దెలుపుచుయ్యా! దీనకథానిధి!

7

కా|| మాయామోహితమై జగంబుభలమున్మంత్రైక గూఢము నీ
వ్యాయాభావమునక మెలంగుచు దురుహ్యంబైన దుష్కామ్య కి
ర్మాయత్నైతరమై కృశించు నల మాయాధూరి మివ్వనిదో
మాయాదూరుడవంట! దెల్పవలెనుహ్మ? దీనకథానిధి!

8

కా|| నిన్నుక గూరిచి పెక్కుచర్చలనునిండెక లోకజాలంబు నీ
కన్నకబ్రహ్మ మొకందుమగునో సాక్షాదేకబ్రహ్మంబునో
భిన్నాకారములక భేదంచెదరు తద్భేదఁబునైజఁబో? కా
కున్నక వాస్తవముక వచింపగిరి బాబూ! దీనకథానిధి!

9

కా|| ఎంతోపున్నెములక బొసర్చునరు లిందే పెక్కుకోట్లున్న వా
రంతోపాపములక బొసర్చుజనులిందేయున్న వారందఱో
యెంతే? యందరినొక్క చండమున లేకందేని భేదంబు జూ
పింతే సర్వసమ ప్రభుండవనుమింతే? దీనకథానిధి!

10

మ|| అసహా! ఇంకొకయామిమాసములు స్నేహంబుండినక సామ్య వ
ర్తన కర్మిలునటందు రార్యులు భవత్సంబంధి యైసంతతం

మును వర్తిండునయేని తిత్తకృతి యెప్పుకాని సదాచార ము
దుఃపాల్గొన్నది కాదుతప్పెవయందో? దీనరత్నానిధీ!

11

ము|| భవదియాకృతిహృత్కు శేషయునునట్ బ్రత్యక్షమైరిల్వ సు
భవమానొక్క విధంపునయి యదిబ్రహ్మంబైన యానందమా
తపులక వచ్చెడినిద్రలో నిద్రగుమతా? శంతికిక భేదమే
మివిలోకింపగ నెట్లు దాని నెలవిమ్మా దీనరత్నానిధీ!

12

భగవత్సమర్పణ

కా|| ఈవేనంచువచించు మాత్రమున సాంద్రీకృతినానందుడై
తావన్మాత్ర కరీరముని జలధిక దాటెక భవద్భక్తుడొం
డీవేనంచు సఖుక గనకదపకృపాహీన ప్రభాభాసినై
కావింపకదొంగొన్న దీశతకమేకా! దీనరత్నానిధీ!

13

కా|| సీమల్ దోమలు మక్షికాదులు మహాస్త్రిసంపదల్ గ్రాలప
స్రీమాత్రాత్మజ బంధయొక్కయుగానెంతే ద్వల్క్రపాపాప్తినో
న్యామి! రక్షణమందుచుంటగని మత్సంతానమేరీతర
త్నామతలబగునంచు జంకెదను సాత్నాదీనరత్నానిధీ!

14

ము|| కరిగర్భంబున వెల్లపండ్లవలె నీగర్భాశయంబందు క్రి
క్కిరియొక గాదె యజడభాండములు చూడ్పొక నిల్పియందన్నిటిక
సరిగా గూర్చి లోణలను జెండకయె నిచ్చల్ బ్రోవనెవ్వారికిక
దరమే నీనొకటుండుగా కృతివేద్య దీనరత్నానిధీ!

15

కా|| నైతన్యంబు ఏకాసముక నెరపు ప్రజ్ఞాశిల్పకారాఘము
దేరత్వజ్ఞాను గాని విశ్వమున నెందేజాడ గన్పట్టు మ
భాగ్యతన్నత్య భవన్నిచిత్రిముని నొక్కండైన నిర్మించునే
చాగ్గితమండ వనాదికిల్పిగదదేవా! దీనరత్నానిధీ!

16

ము|| వనిలో బుట్టిన నెట్లు సత్వరముగా వర్తిల్లి మిన్నటిలో
పును భారీక మునుజుండు నాటి జటముక బ్రోక్షించి రెలునబవత్

గనులకవత్తిడి ప్రాచుర్యములకు నిక్కంబోవు నీ యత్నవా
హినిలో మానవ యత్నవాః నిజములెంతే! దీనరత్నానిధి!

17

భగవద్గోపీమ.

మ॥ ఋతువేళక సతి గర్భగోళమున మిశ్రీధూతమై కుకళో
జితముల్ తోన ఘనీభవించి పిదపకా బిందాకృతిక బొందునా
త్రిత సయ్యంగన తొమ్మిదానెలకు మీదక విడగ నేయుఁ బ్రా
కృతవైచిత్ర్యము లెన్న గాఢరమె? తండీ! దీనరత్నానిధి!

18

మ॥ రవిజింజంబు సమస్త భాండముల నీరంబుండఁ గన్పించులా
గు వరీయంబగుఁ దావకాకృతి వెలుంగక పుచ్చపుక గాఢి నెం
తో వికాలంబగు నీ ధృష్టంచలున నెందుకదాని పీక్షింప ని
మ్మవుచిత్తుల్ దయసేయుచుయ్య! మహనీయా! దీనరత్నానిధి!

19

మ॥ ఇనచంద్రుల్ పవనాగ్ని హోక్తులును రేయికప్రాద్దునే చంద కా
సను నుద్దండత కోడి తన్ని యమితాజ్ఞల్ జూలినిక దాల్తు! త
ద్వనధాత్రి గ్రహతార కావళుల త్వరితమై యాగి ప
ట్టినవాడెవ్వడో! యట్టి నిన్ను కరణంటిక! దీనరత్నానిధి,

20

మ॥ గగనాకారము చంద్రితారల హోయల్ గాంచక దలఁపరానియె
దు గనక నిచ్చినరీతి బాకృతిక వస్తువ్యాసమందెల్ల నీ
జగ నీక్షించెడి భక్తప్రంగవుని దృష్టిక దాండవించుక సవా
జగముల్ నిండిన నీదుకూపు! పామకా దీనరత్నానిధి!

21

మ॥ జనకూర్ణంబగు ఘోర కావసములక జండా కుతీ వ్యాస
జ్వలనంబు గ్రయగా దహింపగి వెనక సంచారముల్ నేయు చీ
మలు దోమల్ మధుమక్షి కాదులసమాత్మా! లెక్కకుక మించిన
ట్టిలఘు పాశులులకట్టి జీవనము తండీ! దీనరత్నానిధి!

22

మ॥ కటికకజీటి రాత్రులక ధిగిరిక గారాత్రిన్దై తన్నదీ
తటముల్ పుట్టులు గుట్టలంధునిగతిక దాక.గ బేదొక్కపె

తైటన వ్యాజ పరోపకానియన నీకేచెట్లు నీవుండనె
చ్చట నేరుక జరియింప నేమియగునీకా ! దీనరత్నానిధీ! 23

భగవద్భాసము.

కా. ఏలొకేకు కృపాంబురాకి త తప్రావృశ్లేషు మైలాకస
స్యాతిక బెంచునికేసనాతనుని యాత్మాకాశమే నాయునై
పాఁక జేవుల గర్భగోళముల సంపూర్ణించుఁ గ్రీడించు నా
కాలాభిజ్ఞుని మామకాతి, ను నుతింతుక దీనరత్నానిధీ 24

ఐ. మనముక బుద్ధియు చిత్తమింద్రియములుక మార్ ప్రోవలక బట్టి పో
క నిగోధించి క్రమక్రమేన మహదోంకాంబునక జేచ్చనిక
బ్రలుతిక జేసిన నాటి సౌఖ్యమును జెప్పకవచ్చునే యెవ్వరక
దనకుక దానె యెరింగికోవలె, ననంతా! దీనరత్నానిధీ. 25

మ. లలితా గలము రాధికాధి గత సల్లాపంబునుక వలవీ
లలనా వేషితముక మయూరశశి భాలావణ్యముక గల్గిము
న్నల లీలాశుకు నాదరించిన విహారానంద భూపంబు క
న్నులకుక జూపనె! కర్వదీఁ గనుగొందుక? దీనరత్నానిధీ ! 26

కా. ఆయువ్యంబులి స్వల్పమందున సగంబా! నిద్రకా తక్కున
రాయ్గర్దయము సంఘటి నివిక పంకాయత్త మై యాపతెక
నీయదైవత వికాశమూర్తిక వికభావ నింపంగ శక్తుడగా
నూ యాద్యంత విదూర! నికగలుపలేవో? దీనరత్నానిధీ ! 27

సానుతాప పార్థినము.

కా. ధాత్రిక దోచెడి వస్తు సంఘము నుచున్నట్లుక మరెక యంటికె
బాట్రీధునిముగా నెరిగియోను నాణ్ణాన్యము భిక్షించునా
క్షేత్రంబుంచును గాత్రమంచును మిథాశీలము చేరుక బవ
ల్లాత్రంబుచు పర్య వారెద రిడేలా? దీనరత్నానిధీ! 28

కా॥ సృష్టిక గల్లు విచిత్రచిత్రములపై దృష్టిక బ్రహ్మాదిపతే
తుష్టిధూతము భాటు జాతిము పసందక గూర్చ గ్రోచూరచే
నిష్టస్థూతిక విమోదముక నెప్పు యీ బాటులికబోలిసా
రిష్టవ్యాపులిజిక్కి మైమగిగుఁ దఱిగి దీనరత్నానిధీ! 29

కా॥ అల్లారుక నురిపెంబుతో బెనిది బాట్ట క్షదలక దేలునా
యల్లాసంబును గాంచి మిఁచుతిమి నెంతో గన్నులక గప్పిలే
రెల్లక బొజ్జలనుంచు మాట పితృలేరి పుత్రమితాద్రి సా
హృల్లాభంబున జిక్కి స్రుక్కితిని కట్టే దీనరత్నానిధీ! 30

మ॥ శతకోట్యర్క సమప్రభాకిలితమై చాంచల్య రాహిత్యమై
యకుల జ్ఞాన కదంబకానుభవ యోగ్యతై లసన్మాధురీ
యతమై కిన్నులు మిర్చిటుల్ గొలుపు నీజ్యోతిర్మ యానందమూ
లిక తతత్రీ హరియిఁ ప నోచుకొననైతిక దీనరత్నానిధీ! 31

కా॥ వాక్కాయంబుల కందరానిది జగద్వ్యాప్తతైలు దృశ్యతైలుగా
దక్కుక జేరిదికొన్న మానవుల నన్యోన్యతైలు బంధించియే
దిక్కుకవాడఁగనిది ప్రేమమున కెంతే నావు గల్పించి స
మ్యక్కర్మంబుల వీడియందరిగి తప్ప! దీనరత్నానిధీ! 32

కా॥ పూతాంతః కరణుల్ మహాత్ములు తపోధూతిక విలోకింసురే
జ్యోతిక సర్వము దానయై వెలుగునే శుద్ధాత్మ తేజంబులూ
కాతంతంబు సనాతనంబు త్రిజగద్ధ్యానేక మేవకువం
దే తాదాత్మ్యము నొందఁ జేయఁగదె స్వామీ! దీనరత్నానిధీ! 33

కా॥ అంతస్సాక్షిగ ముప్పుదింటి యిది కందబ్బంబులుక దాటెన
త్యంత స్వీకరణైంద్ర జాలమున హేయంబైన దుష్కర్మలం
దెంతేకాలము పుచ్చితి సరికి నింకేజేయు పున్నెంబు గ
వ్వంబైన కాగనుపింపదా శ్రితశరణ్యా! దీనరత్నానిధీ! 34

మ॥ అపచారింబులు పెక్కు తేనెనీ భృత్య భీషణకంబులక
గృహతోజూచి యెరు. ౧ సాధునమితక గిరిదాసి నిందించితిక
జపహోమాధ్యయనాది కర్మల ననుసానంబులతో బెట్టలే
దు. పడతాత్మను శేయుమంచు ప్రణమితంతుక దీనరత్నానిధి! 35

మ॥ భ్రమనందుంచిన రొట్టెనుక్కల భుజింపక రివ్వనక బోయి మూ
ఢమతిక బోసున జిక్కు మూషికము; కటా తివ్యధిక వాంఛలీ
డ్చి మమత్వాంధరిమో నిమగ్నునిగ జేనకో గాన సంసారకూ
పమునక జిక్కిరి జ్ఞానరజ్జువిడు, దేవా దీనరత్నానిధి! 36

మ॥ బలమా నానీ, కులంబు శూన్యము గృహంబా దృశ్యముక గాదు, త
తలు తండుస్తో నహి, మాతృహీనము కళత్ర బ్రాత్రపుత్రాని బం
ధులునుం దబ్బిరి భాగ్యభోగముల పంతుకలేదు, నీపాట్రవీ
నుల మేరీతిని బోవనస్తో; నతిబంధూ! దీనరత్నానిధి! 37

మ॥ ప్రభవంబందినదాది మైశ్ర నొకచో పతింబింక బద్ధసా
రభిముక గప్ప గ్రహింపవట్లు మనసారక హృత్పటాధిపతి
ప్రభునిక నిన్ను భజించి త్యక్త కృతిమర్మ చే కనక బాలవ
ట్టి భటవ్రాతసు నెట్లు నదైదవా, తిండి! దీనరత్నానిధి! 38

కా॥ కంగత్తుంగ తిరంగునిగ్గుల జలాక్రాంతాశ్పటిక దోచు నా
గంగాస్తానమొనర్చి కాశికగ దేశస్వామి సచ్చించి ని
స్సంగస్వీకృతిలోనఁ దర్విగన. దత్తగ్వంబుమిథ్యాయె నె
న్నంగామిష్యగు తద్యయన్నటమన మన్నా! దీనరత్నానిధి! 39

మ॥ తలనాదేయని తిన్న గా ముడిచిపద్దక జూతువెక్కులు లీ
లలవాత్మ మెనాదియంచు చరకాలక సోలుపుణ్యాత్ము లీ
కులకుక శ్రాయమునాది గాకనుచు నిక్కుక బూను మేఖోబ్బులా
వలనెనక బింకుదమూ ర్తిగనుచ్చా! దీనరత్నానిధి 40

మ॥ భవమానీంచదవంచు సంతతికి వంతకాగుందుచున్నాడ నం
చును నైవానీకమంచుచున్నాడనుటకు నుం లేని దిక్షింపవ
న్ననిశ్చయక లేనవానికది యెన్నునైన సంతతింతు వ
ద్దనువానికికా నుడిపించు కైంతయో ముద్దా! దీనిరక్షానిధి

41

ను, పరమాత్మ! భవదీయనిర్మలము కా ననుభవించుదువ
మృరిపుగ్ధిక శతపత్రముక బ్రహ్మరి మర్మరిలెర్లి కుంపారికూ
హరి సాధావము కాటవరద భవదీయాధ్యాత్మ పాత్రపంపి
తనముకా చాచకమర్దపుర్ణమి. యనంతా! దీనిరక్షానిధి!

42

కా॥ దారాపుమ్రుల గూత సంతతము నత్యంతంబుగా చూడ్చి సం
సారాంధీకృతలాభ చిత్తమున బెరిగిపోవడ విత్తులు మ
న్నై చూడంపని ప్రార్థన నీకు నెలిగా నైవట్టి శక్తికా భా
వి నొగవోదనప్ప రీతము లె, రంజితీ! దీనిరక్షానిధి!

43

మ॥ ఒకకాలంబున నిందనేకు నిను వేరొక్కంటి ధూషించు నిం
కొక వేళకా కపియింతు నొక్కతటి కాదీలా! కన్ను రక్షింపరా
వుకగాయంచు నమిష్కరింతు నుతురాత్మకా హద్దునకామిగ నల
దికి వాత్సల్యము పోవునే? జగము రంజితీ! దీనిరక్షానిధి!

44

కా॥ కామాంధంబున గండ్లుంగ నొక నవంక క్రితలాకా దేయని
కై మాయాంగన సౌఖ్యదాయ యముకై నిక్షావ దృష్టికా గనక
దేముకా నెత్తురు హరినభయంబు నుపివారిత మస్తిమృతూ
తాత్రేయధ్యాత్మక శరద్భ కత్రీయను ముద్దా! దీనిరక్షానిధి!

45

కా॥ దూతల పోతుని బట్టిలెచ్చి తనసుందుకా లెట్ట కిష్టించి దు
ర్బ్రితకా కాపిడి కాదానొచ్చి మనకాదీ విత్తులుగా గోడె మ
వైవోదనమిది కట్టి యుచ్చితిని నున్నెవ్వగవైవొచ్చి నున్న
ప్రాంతోచ్చోదనమిది కట్టి యుచ్చితిని నున్నెవ్వగవైవొచ్చి

46

శా|| స్వామీ! నేనతి బాగ్యుకమున నైవర్తించినట్ గాని లూ
 యుమిక్ బ్రాకెడు సూక్ష్మజీవి తగులెట్లు మటలో మిదల
 క్లై మత్వాద విఘాతంబుచెడిని, తండ్రీ! నాదు పేరంట మం
 దేమాత్రింబులు లేదు బాధ్యుడగు దీవే! దీనరక్షానిధీ!

47

మ. బ్రహ్మగోజు బ్రతిపూట నన్నెనయు నిద్రాక నేగనజాల నీ
 గతులత్పంబు నెరుంగ శక్తుడనె యిప్పుమాత్రి బ్రహ్మాండ భాం
 డ తిరుల్ సృష్టి బొసర్చు నీలవి లేటల్ నాపయిక్ జూప వ
 డ్డి, తిరక్ దుప్పియు నిప్పు గల్పికొన వత్తుక్, దీనరక్షానిధీ!

48

మ. తన హింసల్ ప్రళయంబులట్లే దను సంతాపించు నావెన్గ న
 న్యుని హింసల్ తనకా వినోదములె యంచూ హించు నైజంబుగా
 తనదహంబటు స్వఘాతము లనంతి; పేమ వీక్షింప న
 ట్టి, నిమగ్నండు తరంప నెన్నటికి, తండ్రీ! దీనరక్షానిధీ!

4

శా. శక్తింజందని వర్ష బిందుల గలిక్, శుభ్రాంశు హీనంబునా
 నక్తింబుకబల్, భావపోషణయు గానక్ రాని వాక్యాల్లి వ
 ద్రిక్తిక్ గూర్చి పాటరీతి తగునాల్ రేని యూరట్లు నీ
 భక్తిక్ పీడిన ఒక్కవర్ణము కదప్ప! దీనరక్షానిధీ!

శా|| స్వామీ! ముగ్ధు సతి యమాయికత లెస్సక్ మెచ్చి ప్రాణేశుడా
 బామా రత్నముఁ గొగిటఁ బొదివి సంభావించు చందంబునక్
 వ్యామోహత్ముడ నాదు చెయ్యముల కాహాదించి ప్రేమించుమీ
 నీ మారాత్మ్యము లొక వేద్యముగఁ దండ్రీ! దీనరక్షానిధీ!

౫౦

మ. భవ రోగాగ్ని మహా భయంకరముగా వ్యాపించి లోకాటవుల్
 దపులక్ బెట్టుగ నాతికబొంద పరమాత్మా నీజ దిక్కించును
 ద్దవిడిక్ జేసె వారవచ్చు తన శాద ద్వంద్వ నేనామగ్నం
 దవిశేషంబుల తద్వయంబుడుపు తద్రక్ దీనరక్షానిధీ!

శా|| నెజోస్థితి దృష్టు లిజగము చందంబెంచుటలో మాని త్వ
తేజంబందున నెక్కుమొండ వెన నుద్దీపించు నీభక్తున
వ్యాజప్రేమను గాంచగాబదులు కష్టవాప్తి దుష్కరింపువా
రా! జన్మాంత పరీక్ష నేయవలెనా హ దీనరక్షానిధీ!

౫౩

శా|| సత్వాంగంబుల చక్కగా నొసగి వాత్సల్యంబు పెంపొరన
స్మర్పింక బెంచినయాది మారవగు నీ కుతస్సహాయుక్ డిందనే
గర్వాంత మతిక జరించి తకత్కం బొమ్మలాడించితె
సర్వాణంబున కాసజెందెదను, తండ్రి! దీనరక్షానిధీ!

౫౪

శా|| ప్రానంతంబగు సృష్టి చిత్రమున దీప్యదృష్ట యనైజ శో
భానాణెంబును రోసి కృత్రిమపు శౌభలో మెచ్చు చందాన బ్ర
హ్మనందంబున దేలుతున్న భవదయావాసి నిక ద్రోచి తు
చ్చానందంబుల కార్చి పరులదనొప్పా! దీనరక్షానిధీ!

౫౫

శా|| దేవా విశ్వపటంబునందున వినీతిక నీతినిక గూర్చి పె
క్క నైచిత్రములన్ తిఖించితివి బ్రహ్మజ్ఞానులద్దాన ద్వ
ద్భావంబెర్గి వినీతి భాగముల జేతకబట్టి గజ్జానులా
పై వహ్వయని రస్యభాగముల కప్పా! దీనరక్షానిధీ!

౫౬

శా|| నిండక నిన్నెద నమ్మి కొల్చు మనుజానీకంబులక జేటులే
కుండక బ్రోతువటన్న యార్యుడి బాబూ! నేటికిక లోటుగా
దండాండంబులు నయ్య జాండములు బిందాండంబులందన్నిటక
జంద నూర్చి నెబుంగు నీమహిమ గాంచక దీనరక్షానిధీ!

౫౭

శా|| చెట్టుక గుట్టల నెక్కి కాయకసరుద్ జేగాల నుగా నీ గూ
పట్టుక వీడి ధరిత్రిపైని బడి దేవా! యార్పడిక గొప్పన
నట్టినందియ వైకృతింబులకు లోనై రాపిడిక బా నె
ట్టులోదోసిలి నొగ్గి వేడెద క్షమితే దీనరక్షానిధీ!

౫౮

కా. చీమల్ పెట్టిన పుట్టలా ఫణులకు జెల్వైన ధామంబులొ
నామాడ్కిన్ సముపాజ్ఞెతిలబయిన నాయగొంగ దూపాతతుల్
స్వామి! యెవ్వరి జెడునో వినదు మత్స్వస్థంబు సర్వస్వమున్
సామర్థ్యంబును దెల్పినీ కిడుమటస్సున్ దీనరత్నానిధి! ౫౯

కా. పామల్ పాలను గ్రావి చేగరచు లేవన్ నీ యసంఖ్యాకమా
నా మేల్లన్నియు బూడివన్ గలిపి నీవన్నన్ బయలెచ్చుని
న్నే హొగన్నన జూచు భక్తులన నెంతే గోయు చిత్రంబునీ
వ్యాసాహుతిని బోధనిన్ దెలుపు దేవా దీనరత్నానిధి! ౬౦

కా. విబువన్ జెప్పగ గాని కాలధనమున్ వెచ్చించి వృద్ధింబుగా
గులువల్ దవ్విన మాయకూపములలో దుర్వ్యాతిన్ జిక్కి యా
వల నీపద్ధతి కంటె దెచ్చునని యెప్పున్ బుద్ధికిన్ జెప్పిలో
విలిమాలిక్రము గడ్డిపోయవె కృపార్థి దీన రత్నానిధి! ౬౧

కా. నేలన్ నీటను గగ్గి మారుతమునన్ నీరంద్రమందున్ గకు
ప్పాకిన్ నిండితి నేనెయి చు సతమప్పా ప్రతిభగొట్టి తా
గాలున్ ద్రోవ్వచు విప్రవిగతు సహంకారంబు స్వార్థముతో
పోలన్ దానిని జెప్పినన్ దెలుపు, బాబూ! దీనరత్నానిధి! ౬౨

కా. కిటికిన్ బంకిపుగుంట్రీతి యగుపోల్కిన్ నాదుజీనాత్మకున్
దృటిలోమానెడి గోతకొంప తనువెంతేఱంగరుంగొండ మీ
దటికిన్ నేక పోవునాయచు నత్యంతం బు పేక్షించితిం
కిటు నీకిన్నిటా నేకు నైక్యమిడికొమ్మ దీనరత్నానిధి! ౬౩

కా. నావిశ్వాసము నీపయిన్ దగులు కొంటున్ నన్నురప్పించిన
నేవన్ ద్రోవ్వుచు దత్తుడేయని రిజన్బీచెనున్నావు కా
నా? వైయర్థ్యపు మాటలెందుకిన్ నీయానంద సర్వస్వమం
దేవాటా విభజించితో తెలుపరాదే! దీన రత్నానిధి! ౬౪

కా. వాటాల్ ద్రోపక చిక్కులకొరప లాభంబుండ బోదెంతెన
 క్షేటక బుట్టనిముడప నీతిరమ గాదేలా విమృశించెదో
 క్షేటకమున్ది ప్రమాణపత్రినును పోనీ సేకయర్పించు బా
 హుంబాగని పీర్పునేయగద నేనా! దీనిగత్తానిధి!

౬

మ. విరతేనై బహుగోలి సుఖసుప్తి జెండు సున్నతబం
 భరమానంచునె? మంచు బిందువులకు దృత్వాద సేవానిరం
 తరచితాపం ప్రియమానసుల కాత్మకవేగు జూపట్టునా?
 పరిత్యాగరహస్య వాఙ్మయము దప్పక దీనిగత్తానిధి!

౬౯

కా. క్రిలుక బొమ్మలరీతినాడు ప్రజవీక్షింపక భవన్మాయచే
 నాలానాక విచిత్రమయ్యెడిగదన్నా తద్భిషక్కులమం
 చాలక బోలిధరిత్రికందరిని ముగ్ధింబోవు నోనాన్మనా
 నీలీలాద్భుత చర్యలకగనిన డండీ! దీనిగత్తానిధి!

౬౯

కా. మాయానాటక సూత్రీధారివయి భామాదృశ్య పాత్రోపమం
 యాధిక్యమిమిడ్చినావొకద తండ్రీ! పియమెల్లకవిచే
 స్తాయత్తంబయి మోహలోభగుతమై యాశ్చర్యనిర్మగ్నమై
 యాయత్స్యదభుత నాట్యక్షేత్ర నెడు దేనా! దీనిగత్తానిధి!

౬౯

మ. కరుణారూపము హింసకేబల వివేకం బాత్మక్షీణింపవో
 పరిమాత్మా! బహిరంతరంబులన భావాభావతత్వంబునక
 బగిమాణుత్వము భంగి నెల్లయెడలక వ్యాపించి దీనించున
 వేతేజంబును గాంచనేరురాణి? దేనా! దీనిగత్తానిధి!

౬౯

వా. పాపకాండ్రానెడు రిల్లపోల్చినను నెవ్వారుక గడక లెనో
 కాలుక బాలునటం చుపాయముగ నొసాన్వా మా! కృపాహీనతే
 గూలకద్రోహిణి ముక్కు కొంపాని పొక్కుకొజిత్త మోహిర్యమం
 శేలాచచ్చిన వానిజంపెదవు తండ్రి! దీనిగత్తానిధి!

౭౦

స్వామీ! నేనీ మోసపోయితిని దస్యవ్రాత మైనట్టి తి
 గ్నాను కోర్కెవిని భి మోహముద మాత్సర్యంబులకా లోనికీ
 ప్రిమక జరిచి సద్గుణ ప్రతితి నెంతే దోచి తగ్గించెన
 * ప్సా! మజ్జివిత భాగమాత్మ కృతమహా! దీనరత్నానిధి! 20

శుక్రి వేద్యా నిను నీగు నమ్మికను విజ్ఞాన్ సెప్పగా నమ్మి తీ
 చిత స్యాస్వము నీక గాంజలినిదే ప్రితిక సమర్పించినా
 నతిజాగ్రత్త గుమీ! పరాకియిన న్యరానగ మే కాదనా
 గ్రితకుక శిక్షను బొంది తీవలె నికన్, దీనరత్నానిధి! 21

కానుణ్యంబును పువ్వు దేనియి చొలంకిన్ గన్నులక విప్పిసో
 రాగ్ బల్గిని జేరు బిడ్డగతి, దేవా! నీప్రసన్నానన
 బేరా గన్నుని పల్లవచ్చిత నీ దో పీతిక ననుక జేర్చుము
 స్సాన్ బల్గిన కోర్కెపన్వముగ, బాబూ! దీనరత్నానిధి! 22

భ క్త వా త్స ల్య ము.

పిల్లల్ జన్మిడు తండ్రిపై బడి వెనక బీడించురీతిక జగ
 న్యలభ్యంబును గల్లునాడ పయనకా వాత్సల్య దుగ్ధంబు నీ
 యల్లబడన బాలువారగని మానుత్సాహ ముప్పొంగని
 ల్లక జుట్టితి మాగ్రహింపకు, కృపాబ్ధి! దీనరత్నానిధి! 23

అకలాంకాత్మిక! నిన్నెదక నిలిపి పద్యంబొందు గూర్పంగ మా
 మక బుద్ధికి దలపునుదేని యిది నీ మహాప్రీతికాబూర్తియై
 సకలామోద కరంబుగా భువిని సంచాంపు నేతిబ్రహ్మే
 నీకట సామగ భేనువీవగుట, తండ్రి దీనరత్నానిధి! 24

బలువాత్సల్యము పోవ వీవగుట, దేవా జీవజాలంబు దు
 ర్వలమయ్యుక జగ సౌఖ్యసంపదల నుగ్ధానిలు నీపాలి భ
 స్మిల నెల్లప్పుడు గంటికొప్పవలె నోగుర్ నేరకుండంగ ని
 శ్చల దృష్టిక దిలకింతు వెన, జగదీశ! దీనరత్నానిధి! 25

కా॥ కొండల్ ముట్టగవచ్చు నాపదలు పెక్కుల్ దృఢులైన వార్షిలా
బెండుల్ గా పరిమాయు. జెంది పయినెడ వ్రాలగా శక్తిలే
కుండే, నీపపుగ్గవత్సలత, బాబూ దృశ్యమా, శల్యమా
తుగ్గిందైభక్తుడుపుట్టవరిలుటలేదో? దీనరక్షానిధి

౭౭

కా॥ తండ్రీ నిశ్చలభక్తినికొక యుచు దత్తజ్ఞాసులెచ్చోటనే
నుండక వారిని బోలెడు తిరివలె, లేకున్నకొక శిలాకుక్షినికొ
మండూకంబులు, భాత్తిగగ్గయున నందాల్ ముండవేటికొ గిముల్
నిండవర్తిలు నెట్లు? భక్తవనశేఖరీ! దీనరక్షానిధి!

౭౮

కా॥ రావే! కావవె! లూశ్వరా! యుచు సంరంభంబుతో నాన్వ, నె-
తే వీక్షించి గజేంద్రరక్షణము ప్రీతికొ సల్పు న క్రాంతకుం
డీవేకావె! మహర్షి! నిక బాగడగా నేనెంతవాడకొ ప్రమా
నీవాత్సల్య మనంతి మక్షరిను తిండ్రీ! దీనరక్షానిధి!

౭౯

కా॥ తండ్రీ! చంద్రికాసోకునట్టి శశికాంతంబట్లు నీచుత్తమె
ప్రపంచుకొ దాన దియారసంబుచికి త్రోయుకొ బాపకర్మాఘమెం
దుండకొ నీకు నుపేక్షలేమెడల లేకుండుకొ, నిమిశ సమ్మి నీ
యందకొ నేరమి మాపురాకృతియుగాదా? దీనరక్షానిధి!

౮౦

భక్తలక్షణము.

మ॥ తెలుపకొ దావకజన్మగోప్యము, కనకొ దీపించునీరూపున
స్థితిధ్యానింపగనీదుమంత్ర మనువర్తింపకొ భవత్కుక్షి లో
వెలిగింపకొ భవదీయజ్యోతి, పిలువకొ విశ్వేశ! నీపేక్షనా
గలదే? యన్యము భక్తకోటి కకలంకా! దీనరక్షానిధి!

౮౧

మ॥ సకలంత గృహిరింద్రయాని జగదీశ! తామపార్జించి స్వా
మిక మంత్ర కరణంబు కిచ్చుగళం జెల్మికొ గల్గివర్తింతుండా
వకభక్తుల్ స్థిమితాసురక్తదను యాతల్గర్భ కాండోఘక
ర్చకముకొ నీపయి బారవైచెదరుగా? దీనరక్షానిధి!

౮౨

మ॥ అనలోష్ట్రంబుల కబ్జనాశముల కప్పా! కంటికిఁ రవ్వకుఁ
ననకుఁ దావికి, నద్రజాభవులకుఁ, వాక్యాగ్రముల్ కంటి, కిం
దునికిఁ జోర్యత్సన్నకు, మేఘగర్జనకు విద్యుత్ప్రతికిఁ, సీదభ
క్తునికిఁ నీ, కవినానుబంధము దలఁకుక దీనరక్షానిధి! ౨౩

మ॥ ధనలబ్ధిగలఁ పేదవానిగతి నత్యంతంబుగా వైరిమ
న్ననలక గన్నపుపాలుచందమునఁ దన్నాడీసుముమ్మాంతిం
జనవెల్లొందెడి నిర్వికారపదసమ్మార్తక విలాకించి యా
ధునికానందఁజునక జెలఁగెదరు భిక్తుల్ దీనరక్షానిధి! ౨౪

మ॥ నిత్యమింక విద్యలకగరచు నంతేవానిఁ బ్రేమించునఁ
గరువుకబోలి మొడిలోగ గుర్పొడువ నుక్తుల్ సన్నగింపక నిరం
తరమోదాశ్రయ లక్ష్మీయుగ్మమున నిండక నైశ్వలాత్మక నినుక
బంభాఁడెడవిజ్ఞ ముద్దిడుగు వప్పా! దీనరక్షానిధి! ౨౫

ఆరోగ్య ప్రార్థనము.

మ॥ తనువిప్పించిత తల్పిన్నికొను విద్యకొ జక్కగా నేర్పితే
దనమా! దీనినిమించు ఘాతములహా, వ్యాధుల్ సమీపించిచు
ట్టునుగాచెక దరిదోచడెందు జన తోడుక నీడ నీతేదా
నను నీవాస్య కృపాజలబ్ధి మరుపవా! దీనరక్షానిధి! ౨౬

మ॥ ఔరా, యొక్కొక్కవ్యక్తిగుర్తియయి సాహాయ్యంబు క్షీణింప నా
హారాదుల్ సరికాలభింపక మొత్తోయఁచార్చుచుండంగ, కం
ఠ్ఠారిక గాలచి సహింసవచ్చునె మహాత్మా! గుండెలుక బ్రద్దతా
నారోగ్యంబె సమస్త భాగ్యములు నప్పా! దీనరక్షానిధి! ౨౭

మ॥ భవదంజ్ఞక జవదాటిలేశమునొనర్పక బట్టినియిచ్చవ
చ్చువిధానం బగుకాన్తిజేసి గతదోషుక జేయు మేళాన్తియే
ని విపర్యాసము జెందెకెన్న డెటగానీ యస్మదారోగ్యభా
గ్యవిధూషక దొలగి పగూడదగు శిక్షా దీనరక్షానిధి! ౨౮

మ॥ దురితంబుల్ పెరుగొండలై పెరుగ నుద్భూతంబులై వ్యాధులై
 ఎరదల్ విశ్వము నాక్రమించెడినదేవా! నీవుగాకింక నె
 వ్వరుముమ్మక దరిజేర్చి త్వచ్చుణసేక మందుగా నిచ్చి పే
 గర మింకెఁపవేవాని దివ్యజాత రాక్షు దీనరత్నానిధి! ౯౯

మ॥ రసనకజేదుదయించు మానసము దౌర్భాగ్యస్థితికై గాంచు నీ
 రసమాప్రాణి నిజాంగకంబులు వికాగంబును క్షీణించి మే
 బడెందుకై సకలేంద్రియంబులు బటుత్వ శ్రీబెడంబాయు నె
 క్కసమాజీవిత మింకఁబెన్న! గుజద్రోక్కుకై, దీనరత్నానిధి! ౯౦

కా॥ వ్యాధుల్ విశ్వగృహంబునదిడుగు దయ్యల్ గవె యేకే
 బాధల్ చొట్టిలఁ నేయునో యెవుడు జీవంబు దొల-గించుచు
 యోధర్మప్రభు యార్తరక్షకుడ గావో! తన్మహామంత్రము
 బోధింపకొనె! వానిదొలఁగి స్వయంధు! దీనరత్నానిధి! ౯౧

మ॥ విషమేష్వానికి నానిదౌ నొకటి జీవిత గోళులు, తద్వ్యాధి దు
 ర్విషమా సంశ పంపరా గతముగాఁబడించి చంపుకై సదా
 విషయాసక్తుల పాలి ధూతమునైన వేధించుచుంటి గనె
 విషమే శ్రేష్ఠము వ్యాధి దుర్విషముకంటెకై, దీనరత్నానిధి! ౯౨

కా॥ గమల్ గల్గిన కొండగిహ్వరములకై గాపుండగా వచ్చు కై
 తమల్ బండెడి పుట్టనైనఁబడయుండ బోలు నేగానియో
 స్వామి వ్యాధులుగల్గునంటి చనియింపక రాదు ముందెట్టిపో
 నామల్ నోచిరొ? వ్యాధులకై దుఃఖము పుణ్యుల్, దీనరత్నానిధి!

వి ప థ పా ర్థ న లు.

మ॥ జడతక గూరిన పృథ్విజాతియు నుదంచిత్రేయఁ బోషింపనా
 కైడ మాధున్యఫలప్రదానమున హాయికై గూర్చి మన్నింప పార్తి
 జ్ఞాద వత్సరితదయామయుండవగు నీకుకై హస్తమే కోరుమా
 న్యుడు కైవల్య పదంబుఁజూఱగొన నెంతో? దీనరత్నానిధి!

మ; నిను భాగ్యనింపగ నెంచుటాదిగను తండ్రిచేతులుం గాళ్లు నిం
 ధనముల్ గా తమవన్ని గుండముగ స్వాంతంబిందిరి యాదల్ సనా
 గ్గనితక్కుం గలయుట్టి మానసిక యజ్ఞంబందునీ మెప్పుకోర్
 గను తేజస్వికి మిచ్చువడ్డ నొకలెక్కా? దీనరత్నానిధీ! ౯౫

కా॥ కాంతానింబ ఫలాధగోష్ఠసుధ దుఃఖంబంచుపొరబడు
 భింతా పురితమంచుచుకొనెదలి త్వత్సేవామరం దంబు వి
 భాగింబి గోరిడి భక్తపుంగవుల కప్పా! కాశ్యతంబైన వి
 శాగింతి గూర్చెదు కాదే దుష్టజనశిక్షా! దీనరత్నానిధీ!

మ. మతిశుశ్రావయే మోక్షసాధనముగా భావించు నారీమణి
 కృతనేక హృదయేశ్వరుండలరు పోల్కిక సతతానందవా
 ర్థితత్వచ్చ తంబు మాలికలబా గీడించు నిభక్త సం
 స్తుతిపాఠలబున కుచ్చి పుచ్చికొనె నెంతో, దీనరత్నానిధీ! ౯౬

మ. పొగబండింజరియించునానలకు బాబూ! చుట్టు పట్టున్నతి
 న్నగరానలబులు పన్నిలత్తునటు గానకవచ్చు చిందంబుకొ
 బగతి మానవస్పష్టి గోచరమగుక సత్య బసత్యలుగా
 నొగియ గాత్రము గానె తెలియనామో దీనరత్నానిధీ! ౯౭

కా॥ వచ్చిగాని శుకప్రణామములాగె నామృచ్చివక మచ్చి లా
 గొచ్చిశ్రీలభిము ప తేయుదను నాగ్యుల్ నెచ్చ గా గాభి నై
 యిచ్చక వచ్చురీతి నీతక మెంతే గూర్చుటక లక్షణం
 బిచ్చోదేవు వేతిమొక బ్రహ్మ తంకిరి! దీనరత్నానిధీ. ౯౮

కా॥ పద్యంబి చుక గూర్చు నేవన గురుప్రస్థా మిహట నీ
 సద్యఃకాలమునంబు నొక్కపరి ద్వింగా తలఁపూని తి
 ట్లాద్యంతంబులు చేనినీమహిమ నప్పా! వెల్లడిక బర్చిమ
 ద్విద్యార్థిత్వము సార్థకలుగ కృపాబీ! దీనరత్నానిధీ! ౯౯

ముగింపు.

శా|| తాతగొండయ, తండ్రీకోటయను, మాత వేంకమాంబ తన
చృత్రత్వంబున నైకపర్వకొని తిండికొడల్లివి తాతనై
ప్రీతితోబోచుచు నుంటివిదనుక నర్థింతు ననుకూడ ముం
దాతత్వంబున నైక పర్వమని దేవా దీనరక్షానిధి! ౧౦౦

మ|| కరుణాసాంద్రుడ నీవెయ్యాటను తదేకధ్యాన నిష్ఠతలి
గురువుడై పము గాగ నికగొలుచు భక్తు పాటిబండ్లావ్యయా
క్షరదుగ్ధాద్ధిని దోచుపూర్ణశశి వేంకటామయాభిఖ్యు నక
జరకాలంబుగ గ్రంథకర్తయనిపిం తే? దీనరక్షానిధి! ౧౦౧

మ" అనఘా హూణశతాబ్దముల్ నిగమనేత్రాశ్రేయ సంఖ్యాకనూ
పణరక్తక్షితి వచ్చు నాశ్రీయుజకృష్ణద్వాదశికో భక్తుడ
గృణగావించెను పద్యపుష్ప శితి దీప్యన్మాల నంచత్సృపా
వనధి! గైకొనిమోక్షమియగదె దేవా! దీనరక్షానిధి! ౧౦౨

13678